

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 12

Penktadienis, Kovo (Marc) 23, 1962, Toronto, Ontario

M E T A I XXXI

De Gaulle ir Alžyrai jau Pasirašė Paliaubas; Dešinieji Šaukia Kovon

PARYZIUS. — Francijos prezidentas De Gaulle ir Alžyrijos sukilėlių delegacija jau pasirašė paliaubas. Karas Alžyrijoje, kuris truko virš 7 metų, oficialiai nutrauktas. Nuo dabar bus ruošiamasi prie Alžyrijos apsisprendimo. Alžyrijiečiai, pagal pasirašytą paliaubų sutartį, galės pasirinkti visišką nepriklausomybę, draugišką sąjungą su Francija ir pasilikti dalimi Francijos. Bet kelias bus sunkus.

Europiečiai Alžyrijoje, kurie sudaro apie 1 dešimtadalį gyventojų, vadovaujami generolo Salano, ketina neleisti Alžyrijai apsispręsti. Jie kovosią visais jėgoms prieš Alžyrijai tapti nepriklausoma. Slaptoji Armijos Organizacija paskelbė, kad ji nepripažįsta paliaubų ir šaukia europiečius prie sukilimo.

Francijos vyriausybė pastatė Alžyre, Orane ir kituose didesniuose miestuose tūkstančius kariuomenės, kad pastojus kelią maištininkams, bet klausimas stovi, kiek ji sėkminga bus.

Europiečiai puola armijos ir policijos postus, vagia ginklus ir amuniciją. Slaptas radijo Alžyre ragina pulti policiją. Generolas Paul Gardy, buvęs Užsienio Legijono inspektorius, pareiškė per slaptą radiją, kad "dabar prasideda tikra kova".

Orane maištininkų radijas užstebė Francijos radiją, kurs perdavė prezidento De Gaulle kalbą ryšium su pasirašymu paliaubų. Generolas Salan šaukė kariuomenę dezertuoti.

"Aš duodu įsakymą mūsų draugams ginkluotose jėgose, kaip musulmonams, taip ir europiečiams prisidėti prie mūsų šioje šalyje, kuri yra Francija", šaukė jis.

Slaptoji armijos organizacija pavogė 100 tonų ginklų iš militarinio sandėlio Orane. Pavogtų ginklų tarpe yra 209 bazukos, 2,872 šautuvai.

Stebėtojai sako, kad Alžyrijos taika labai daug priklausys nuo armijos. Jeigu ji nepadės europiečiams, reikalas susitvarkys greičiau.

Maskvoje viešėjo Tarp-parlamentinės Sąjungos Tarybos Prezidentas D. Kodačči-Pizanelli. D. Kodačči-Pizanelli informavo TSRS Ministrų Tarybos Pirmininką N. Chruščiovą apie 50-sios Tarp-parlamentinės Sąjungos sesiją. Prezidentą D. Pizane-

lli Maskvoje pasitiko Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. Paleckis.

Nuotraukoje: D. Kodačči-Pizanelli (kairėje) ir J. Paleckis Maskvos Šeremetjevo aerodrome.

Pasmerkimas Kubos Kenkia Frondiziui

BUENOS AIRES. — Peronistai, kuriuos, sakoma, palaikė net komunistai, uždavė didelį smūgį prezidento Frondizio partijai per praėjusius rinkimus. Negalutinišiais daviniais, Frondizio partija neteksianti daugumos parlamente, taipgi neteksianti gubernatorių eilę provincijų.

Buenos Aires provincijoje gubernatorium išrinktas peronistas Andres Framini, 47 metų amžiaus unijų veikėjas, pasisakęs už Argentinos nesikišimą į Kubos reikalus. Jis iki rinkimų visai nesikišęs į politiką.

Buenos Aires provincija vaidina svarbią rolę Argentinos gyvenime. Gubernatoriaus svarba labai didelė.

Argentinos Ministrų Taryba Rezignavo

BUENOS AIRES. — Kadangi peronistai laimėjo rinkimus dešimtyje provincijų, tai Argentinoje kilo politinis krizis, kuris privedė prie ministrų tarybos rezignacijos.

Sakoma, kad ministrai rezignavo todėl, kad armijos lyderiai pareikalavo panaikinti rinkimus tose provincijose, kuriose peronistai laimėjo.

Vidaus reikalų ministras Alfredo Vitolo siūlė, kad būtų leista peronistams užimti vietas, o tik tada pašalinti, jeigu jie veiksmais parodytų, kad nori atsteigti diktatūrą. Bet kas gi būtų, jei ne diktatūra, jeigu būtų neleidžiama žmonių išrinktiems atstovams užimti vietas?

Pasitarimas Genevoje Nekelia Didelių Vilčių

GENEVA. — Pasitarimas 17 šalių (Francija atsisakė dalyvauti) prasidėjo labai prislėgtoje dvasioje. Pačioje pradžioje paaikškėjo, kad skirtumai tarp Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų planų yra gana didelis.

Kas liečia nuklinių bandymų nutraukimą, Jungtinės Valstijos vis tebereikalauja plačios tarptautinės kontrolės ar inspekcijos, kai Tarybų Sąjunga sako, kad nukliniams bandymams nereikia jokios inspekcijos, kadangi tokie bandymai negali būti užslėpti.

Dėl nusiginklavimo, Jungtinės Valstijos, atrodo, pirmą kartą vieton stato labai plačią kontrolę ir inspekciją. Tarybų Sąjunga pakartojo, kad ji sutinka su inspekcija dėl prižiūrėjimo, kad būtų vykdomas panaikinimas tuo laikotarpiu numatyto apėmio nusiginklavimo, bet priešinga inspekcijai paliekamų jėgų.

Gromyko ir Rusko pasitarimai Berlyno, nuklinių bandymų nutraukimo ir kitais klausimais, matyti, negalėjo pašalinti skirtumų.

Amerikiečiai, kaip išrodo, nėra pasirengę ilgesniam pasitarimui. Rusk pareiškė, kad jis važiuos namo, jeigu bėgyje kelių dienų nesimatys nieko teigiamo. Išrodytų, kad jie tikėjosi tokį didelį reikalą išspręsti per porą savaitių.

Mažesnės šalys svarsto planus, kaip sėkmingiau tarpininkauti. Jos sako, kad yra daug klausimų, kuriais abi pusės netoli viena kitos. Jos nenupuola dvasioje, tikisi, kad galima daug ko atsiekti, tik reikia kantrumo.

Jungtinės Valstijos sako, kad jeigu Tarybų Sąjunga nepriims JAV plano dėl nutraukimo nuklinių bandymų, tai jos tuoj pradės bandymus atmosferoje. Tarybų Sąjunga atsako, kad ji taip pat darys tokius bandymus, jeigu JAV pradės.

Sirija Kaltina Izraelį už Ataką

DAMASKAS. — Sirija apkaltino Izraelį už ataką ant Sirijos kaimo rytinėje Galilėjos jūros pusėje. Izraelis panaudojęs ir orlaivius.

Izraelis sako, kad jis buvo priverstas sudaužyti postus, iš kurių sirijiečiai apšaudydavę Izraelio žvejus Galilėjos jūroje.

Jordanas ir Egiptas siūlo Sirijai pagalbą prieš Izraelį. Jungtinės Tautos per savo stebėtojus sulaukė mūšius, kurie truko 6 valandas, ir pradėjo tyrinėjimą, kas kaltas už tai.

Ablejų šalių vyriausybės svarsto, kokių žygių imtis. Tarp Izraelio ir Sirijos eina ginčai dėl Jordano upės vandens. Izraelis noris nūlreipti vandenį į savo dykumas, o Sirija tam priešinga.

TAIPEI. — W. Averell Harriman, JAV valstybės sekretoriaus padėjėjas, tarėsi su admiralu Feltu ir Kinijos nacionalistų lyderiu Čiangkaišeku.

Guatematos Liaudis Kyla Prieš Ydigorą

GUATEMALA. — Guatemalos partizanų revoliucinis patriotų frontas, daugiau kaip prieš mėnesį, išskėlė uždavinį nuversti pardsdavėlišką antinacionalį prezidentą Ydigoras Fuentes režimą ir sudaryti šalyje liaudies revoliucinę vyriausybę. Partizanų atsisaukimas išvesti tėvynę į laisvės, teisingumo, taikos, darbo, pažangos, žmogaus teisių, nacionalio orumo ir rimties užtikrinimo liaudžiai kelią nuskambėjo per visą šalį.

Ir nuo to laiko iki pat dabar pranešimuose apie kovinius veiksmus revoliucinio patriotų fronto pilna žinių, kaip valstiečių remiami partizanai pasiekia laimėjimą po laimėjimo. Į jų pusę perėina gyvenamųjų vietovių karinės įgulos, darbo žmonės, moksleivija ir šiaip jau inteligentija taip pat remia partizanus. Kovos ugnis už išsilaisvinimą plečiasi visoje šalyje.

Iš Kanados Gyvenimo

Kanados Darbininkų Kongresas įteikė vyriausybei savo memorandumą, kuriame, tarp kitko, raginama vyriausybė išsižadėti ginklavimosi nukliniais ginklais.

Memorandumas taipgi išbarė vyriausybę už ignoravimą organizuotų darbininkų skiriančių įvairias komisijas.

Kongresas, tačiau, pagyrė vyriausybę už eilę gerų žygių Kanados žmonių gerovės reikalais.

Newfoundlando premjeras J. Smallwoodas sako, kad jis pakeis darbo įstatymus, kurie buvo priimti laike miško darbininkų streiko 1959 metais.

Matyti jis surado, kad netoli nueis su reakciniais įstatymais.

Jį gnaibė ir Tarptautinė Darbo Organizacija, kurios centras randasi Genevoje.

Kvebeko provincijos unijos, kurioms priklauso virš 100.000 darbininkų, ragina vyriausybę neįsileisti nuklinių ginklų Kanadon.

Jos taipgi įteikė eilę reikalavimų ekonominiais reikalais.

Kvebeko provincijoje, kaip ir kitose, nedarbas labai didelis.

Pasirodo, kad Kanados kariniai, kurie tarnavo prie tarptautinės komisijos Indokinijoje, buvo įsivėlę į narkotikų šmugelį.

Devyni iš jų tikrai buvo sučiupti veikiant su narkotikų šmugelninkais. Doleris labai galingas, suvilioja žmogų net ir negarbingus darbus atlikti.

Nauja Demokratinė Partija per savo pirmininką Davidą Lewisą reikalauja, kad Kanada stačiai pasisakytų prieš naudojimą nuklinių ginklų.

Tuo tarpu Kanados vyriausybė sėdinti ant tvoros. Iš vienos pusės, ji kalbanti prieš nuklinius bandymus, o iš kitos — budavo janti bazes dėl nuklinių raketų.

Šprendžiant iš premjero Diefenbakerio pareiškimo, Kanados vyriausybė dar neturi nuklinių ginklų tik dėl to, kad JAV vyriausybė nenori sutikti su Kanados reikalavimu, kad nuklinius ginklus Kanadoje kontroliuotų abiejų šalių autoritetai. Amerikiečiai, tačiau, skraido virš Kanados su nuklinėmis bombomis savo orlaiviuose.

Ontarijos vyriausybė studijuojanti taksų sumažinimą "agresyviškoms" kompanijoms. Tai yra, kurios išplės gamybą ir eksportą.

Sis sumanymas, jeigu jis būtų įgyvendintas, suteiktų dar didesnę galimybę naikinti silpnesnes kompanijas.

Beje, konservatai, kurie sudaro valdžią, matyti nei negalvoja, kad pareikalavimas gaminių greitai padidėtų, jeigu darbininkai daugiau uždirbtų.

Kanadietis

Goldwater Kelia Šiurpa, Sako Douglas

TORONTO. — Naujos Demokratinės Partijos lyderis T. G. Douglas pareiškė čia, kad JAV senatorius B. Goldwaterio kalbos kelia jam šiurpa.

Jis sakė, kad senatorius kalbą, jog jis pasiųstų marinius į Kubą, panaudotų tankus sienai sugriauti Berlyne ir t. t., jeigu jis turėtų galią.

Tai būtų provokacija nukliniam karui, sako Douglas.

Senatorius Goldwater yra vienas iš JAV dešiniųjų politikierių. O dešiniųjų organizacijos JAV smarkiai plinta.

Jungtinės Tautos. — Jungtinės Valstijos informavo Jungtinių Tautų sekretorių U Thantą, kad jos neišsivadavo savo teisių turėti nuklinius ginklus kitose šalyse.

Tai esą reikalinga dėl apsigynimo.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, išria akty nervus, nuo kurių patalpa nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko skilnius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Akių ir Akių Specialistas

J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias maistas Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas. LI. 4-6917

Lilia Flower Shop

690 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

Centro Komitetas išleido

Kanados lietuvių Palantos parašytų

Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsiskaitantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kaucija, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

VIENUOLIO RASTAI. Septintas tomas. Jame telpa 30 kelionių įspūdžių aprašymų; dešimts fejetonų ir devyni publicistikos straipsniai. Knyga 480 puslapių. Knygyne Nr. 49.

PUODŽIŪNKIEMIS. Parašė A. Vienuolis. Romanas. Knyga 444 puslapių. Knygyne Nr. 50.

ISDUKTERE. Parašė A. Vienuolis. Telpa aštuonios apsakos ir apsakymai. Knyga 182 puslapių. Knygyne Nr. 51 ir 52.

PETRO CVIRKOS RASTAI:

Pirmas tomas. Jame telpa 21 apysakaitė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 53.

Antras tomas. Jame telpa 20 apysakaitė. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 54.

Trečias tomas. Jame telpa 29 apysakaitės-apsakymai. Knyga 308 puslapių. Knygyne Nr. 55.

Šetas tomas. Jame telpa pirma dalis apsakos "Frank Kruk". Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 57.

Septintas tomas. Jame telpa pabaiga "Frank Kruk". Knyga 328 puslapių. Knygyne Nr. 58.

Aštuntas tomas. Jame telpa romanas "Žemė Maitintoja". Knyga 240 puslapių. Knygyne Nr. 59.

Devintas tomas. Jame telpa dvylika apysakaitė. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 60.

Daina. Joje telpa apart "Daina" dar kitos 22 apysakaitės ir apsakymai. Knyga 276 puslapių. Knygyne Nr. 61 ir 62.

Rinktinė. Joje telpa rinktiniai P. Cvirkos eilėraščiai, apysakaitės, pasakos, apybraižos, publicistikos ir kritikos straipsniai. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 63.

Frank Kruk. Apysaka. Knyga 580 puslapių. Knygyne Nr. 64 ir 65.

Žemė Maitintoja. Romanas. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 66.

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apysaka. Pirmoji knyga keturiose dalyse, 452 puslapių. Knygyne Nr. 67 ir 68.

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apysaka. Antroji knyga, penkiose dalyse, 574 puslapių. Knygyne Nr. 69 ir 70.

BROLIAI. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apysaka. Pirmoji knyga 328 puslapių. Knygyne Nr. 71.

BROLIAI. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apysaka. Antroji knyga, 248 puslapių. Knygyne Nr. 72.

PO AUDROS. Parašė Dovydaitis. Romanas. Knyga 312 puslapių. Knygyne Nr. 73 ir 74.

APSAKYMAI. Parašė J. Dovydaitis. Joje telpa 12 apsakymų. Knyga 160 puslapių. Knygyne Nr. 75 ir 76.

DRAUGAI IKI MIRTIES. Parašė J. Dovydaitis. Knygėlė 100 puslapių. Joje telpa penki apsakymai. Knygyne Nr. 77 ir 78.

MIRGORODAS. Parašė N. Gogolis. Knygoje 340 puslapių. Telpa N. Vodovozovo parašyta N. Gogolio biografija ir N. Gogolio 2-ųjų dalių apysaka. Knygyne Nr. 79.

MIRUSIOS SIELOS. N. Gogolis. Knygoje telpa dviejų tomų apysaka. Knyga 372 puslapių. Knygyne Nr. 80.

DUONA. A. Tolstojus. Apysaka. Knyga 316 puslapių. Knygyne Nr. 81.

TARYBŲ LIETUVOJ

Žiema žuvinte

Užsalo paskutiniosios pro- peršos. Baltosios gražuolės — gubės paliko ežerą ir pasuko į pietus. Žiedavimo duomenimis nustatyta, kad Žuvinto gubės praleidžia žiemą Danijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Škotijoje. Pavasarį buvo 166 gubės, o išskrido — 300...

Smulkutis sniegutis dengia ežero stiklą, šiuogžda švendrės, ir atrodytų, kad čia gyvenimas visiškai sustojo. Bet ir dabar nenutrūksta darbas. Tęsiami fenologiniai ir ornitologiniai stebėjimai. Stebimi į čia iš Šiaurės atskridę žiemoti pušiniai ir egliniai kryžiasnapiai, be to, ir likę žiemoti geltonosios startos, įvairių rūšių kielės, teterviniai ir kt. Stebėjimus atlieka rezervato vedėjas Juozas Muraška, stebėtojai — eigučiai Jonas Simanynas, Jonas Kubinskas. Turi darbo ir ichtiologai — Lietuvos Mokslų akademijos Zoologijos ir parazitologijos instituto darbuotojai. Kai užsukau į nedidelį baltą namelį — Biologinės stoties rezervato patalpas, čia ichtiologai tyrė tik ką iš ežero pagautas

žuvis: nustatė jų amžių, rūšinę sudėtį žiemos žvejybos sąlygomis, maitinimąsi ir kt.

Eigulio Antano Žukausko rūpestis — pagaminti dirbtinės lizdavietės didžiosioms ir kitoms antims. Iki pavasario jis tokių lizdaviečių paruošė net 500. O kad gretimame prie ežero Radutinės miške lyje jaukiai žiemotų sturnos, juošiamos edžios. Daug žalos paukščių lizdams pavasarį padaro lapės, usūriniai šunes. Ir todėl jau dabar stoties darbuotojai rūpinasi šių kenkėjų naikinimu.

Juostomis retėja ledo surakintos švendrės ir viksvos.

— Tai naudinga ir rezervatui, ir kolūkiams. — sako Juozas Muraška. — Retinimas šiek tiek sulauko ežero užpelkėjimą, o kolūkiams gauna tonas švendrių, viksvos paklodų. Išpiantuose ruožuose pavasarį peri tilvikinių šeimos paukščiai, kurie labai būdrūs. — patys apsisaugoja ir perspėja viksviniame ruože perinčias antis.

Vietomis, kur nužėrė vėjas sniegoti, pro tyrą kaip kristolas ledo dangą matyti tamsėjančio vandens sluoksnis. Pastebėsi prie prakirstų ekečių žiemos žvejybos mėgėjus.

— Vienu metu žuvinte ėmė dusti žuvis, — prisimena rezervato vedėjas. — o dabar vandens lygis tik dešimčia centimetrų aukštesnis kaip tada, ir galimas dusimo pavojus. Todėl reikia žuvis po truputį gaudyti — tai kartu ir ichtiologiniams tyrimams. Žvejai gamtos apsaugos draugijos nariai žuvų dusimo atveju pasiruošę ežerą pravėdinti.

Niekad nenutrūksta darbai. Žuvinas ruošiasi priimti pavasarį sugrįžtančius tikruosius šeimininkus.

V. Miklaševičius

Neretai pasitaiko, kad mokinys pralenkia mokytoją. Taip įvyko ir Kauno rajono "Bolševiko" kolūkio garsiosios melžėjos Kotrynos Balsevičienės šeimoje. Ji mokė savo dukterį Janiną, kaip primelžti daug pieno, neatsilikti darbe nuo motinos.

Per septynis mėnesius motina primelžė iš kiekvienos karvės po 2,095 litrus pieno, o dukterė — 100 litrų daugiau — po 2,193. Komjaunuolė Janina Balsevičiūtė yra viena geriausių rajono melžėjų.

Kartu su visu melžėjų kolektyvu ji neseniai įsipareigojo primelžti iš kiekvienos karvės po 4,500 litrų pieno.

Nuotraukoje: Janina Balsevičiūtė.

Pensijos Kolūkiečiams

ANYKŠČIAI. — Nuo jaunųjų dienų K. Mėginienė dirbo buožėms. Daug gėrybių sukrovė jos darbščios rankos. Tikrą darbo džiaugsmą ji pažino tik visuomeniniame ūkyje. Nors Karolinai jau 64 metai, pernai ji išdirbo daugiau kaip 150 darbadienių. Jos nuotrauka puošia "Jaunosios Gvardijos" kolūkio Garbės albumą. Kolūkio valdyba paskyrė darbščiajai kolūkietei pensiją.

Senatvės pensijos paskirtos ilgametei kiaulių šėrėjai E. Balaišienei, arklių šėrikui J. Musteikiui, fermų darbuo-

Jeigu fermoje kas nors atsitikdavo arba prirėkdavo specialisto patarimo, Vilkių rajono "Kelio į komunizmą" kolūkio fermos darbuotojams tekdavo 6-8 kilometrų citi iki valdybos. Dabar ryšiu palaikyti kiekvienoje

kolūkio fermoje, dirbtuvėse, brigadų centruose pastatyti telefonai - automatai.

Nuotraukoje: melžėja I. Jankytė perduoda įskaitininkui duomenis apie pieno primelžimą.

Degtukai Naujomis Etiketėmis

KAUNAS. — "Starto" medžio apdirbimo kombinato degtukų gamybos cecho kolektyvas Lietuvos vartotojams pradėjo tlekti degtukus dėžutėse su naujomis etiketėmis, propaguojančiomis respublikos bibliotekų darbą, kviečiančiomis naudotis tarpbibliotekiniu abonementu bei bibliografiniais — informaciniais leidimais. Šioje degtukų etiketėse serijoje septynios etiketės, kurių kiekviena meniškai apipavidalinta mėlyna, ruda ir pilka spalvomis.

Be to, netrukus išeis 7 etiketėse serija — "Knyga — geriausias draugas". Šiuo metu ruošiamas 7 degtukų etiketėse serija draudimo tematika.

Tinkuoti Nebereikės

Ilgakaklis kranas, savo laiba ranka pačiupeš stambų bloką, kuriame įmontuoti langų rėmai ir durys, stato jį ant kito... Taip ir stiebiausi būsimoji namo sienos. Greitai, tiksliai, be pertraukų. Štai kranas užkels dar keletą tokių blokų, uždengs stogą, na, o tada statybininkai griebsis išorinių sienų apdailos. Tačiau... jiems to atlikti jau nebereikės...

Lengvų, tvirtų surenkamųjų keramzitetonio blokų išorinis paviršius dar gamykloje igavo gražią išorę. Atrodo, lyg kas būtų juodu ir rusvų žėrinčių akmenukų prikašojęs į baltą, blizgantį bloko paviršių...

tojui J. Stepononiui — viso septyniems žmonėms. 30 žemdirbių gavo iš kolūkio vienkartinę senatvės pensijas.

Lietuvos Mokslininkai Pasauliniam Kongresui

VILNIUS. — Rugsėjo mėnesį Olandijos mieste Leidene įvyks 22-ras pasaulinis fiziologų kongresas. Visasąjunginė fiziologų draugija ir orgkomitetas šiam kongresui ruošti kreipėsi į Lietuvos fiziologų draugiją, kuri yra Kaune, prašydami pristatyti svarbiausius mokslininkų pranešimus, kuriuos būtų galima skaityti kongrese Olandijoje.

Dabar gautas iš Maskvos atsakymas, kuriame pranešama, kad į 22-rojo pasaulinio fiziologų kongreso dienotvarkę įtrauktas atsiųstas Lietuvos mokslininkų — Veterinarijos akademijos profesoriaus Aizinbudo ir Gyvulininkystės mokslinio tyrimo instituto fiziologijos laboratorijos vedėjo L. Vaguonio pranešimas "Apie žemės ūkio gyvulių konstitucijos funkcinius rodiklius".

Taip ir yra. O tas "kaišiotojas" — tai Vilniaus Naujų statybinių medžiagų instituto medžiagų užpildų laboratorijos viršininkas A. Žvirėnas. Jau prabėgo kelios savaitės, kai jis vadovauja "Bituko" silikatinių dirbinių gamykloje naujos produkcijos — keramzitetonio blokų, kurie čia pat gamykloje ir apdailinami, — gamybai.

Paieškojimas

Paieškau pusseserę Genę Drukaitę, dukterį Juozo, pirmiau gyveno Utenoje. Prašau atsiliepti ar žinantieji ją pranešti, už ką būsiu didžiai dėkingas.

B. Drukas,
21 Ross St.,
Toronto 2B, Ont.
Canada

Įvairenybės

Kalbantis Sfinksas

Egipto įžymybių tarpe — sfinksas. "Tylus, kaip sfinksas", — sako patarlė. Ir tikrai, tylėjo jis ne vieną šimtmetį. Tačiau dabar, kiekvieną vakarą turistai iš įvairių šalių gali klausytis, kaip sfinksas pasakoja savo "biografiją" gimtąja turistų kalba.

— Juk aš neturiu nieko bendra su keistomis mitologijos būtybėmis. Aš žmogus. Tiesa, to negalima pasakyti, jei mane pažvelgus: prieš penkis šimtus metų aš buvau taikynys mameliukų patrankoms. O nepakenčiami dykumos vėjai! Jie daugiausia neduoda man ramybės — kartais užpildavo mane smėliu iki pat galvos. Tik prieš keletą dešimtmečių aš buvau visai atkastas ir, manau, visiems laikams. Dabar matyti net manasis liūto kūnas su didžiulėmis letenomis. Senovės Egipte liūtas buvo stiprybės simbolis, todėl faraonai mėgdavo save šitaip vaizduoti. Mano galva, kuri buvo mįslė daugeliui kartų, — tai faraono Hefreno atvaizdas. Jis įsakė iškalti mane iš ištisos uolos. Daugelį šimtų metų mažos žmonių figūrėlės ties mano papėde žiūrėjo į mane kaip į piramidžių, kuriose ilsisi galingi faraonai, sargą. Senovės egiptiečiai garbino manyje saulės dievą ir dėl to vadino mane Harmachiu. Paskui arabai visiškai neteisingsi pavadino mane "Abu-el-Hol" — "Pabaisų tėvu".

Aš negalėjau apsiginti nuo visos šios paslapčių mistikos, kuria apgaubė mane žmonės savo filmuose ir romanuose. Todėl labai džiaugiuosi, kad dabar galiu pasinaudoti naujaisiais radijo įrengimais ir įvairiomis kalbomis papasakoti, ką aš per 4.500 metų pergyvenau savaime "mirusiųjų mieste".

Taip vakarais kalba radiofikuotas egiptiečių sfinksas, kreipdamasis į gausius turistus.

LAOSŲ ATSINAUJINA VIDUJINIS KARAS

VIENTIANE. — Laosoj atsinaujina karas tarp dešiniųjų iš vienos pusės ir neutraliųjų ir kairiųjų — iš kitos.

Genevos konferencijos patangos sutaukė juos kol kas neduoda reikiamų rezultatų. Dešinieji nenori išleisti iš savo rankų valdžios kontrolės. Jie nori pasilaikyti apsigynimo ir vidaus ministerijas savo rankose.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: Empire 6-4358

NEBETURI KO GRIEBTIS

Liberalų ir konservatų programos ir idėjos taip suartėjo, kad ponai politikieriai nebeturė medžiagos vieni kitų kritikavimui. Už tai dabar jie pradeda užsipuldinti ant asmenų, stengdamiesi kaip nors paniekinti asmeniškai.

Konservatai surado "geležėlę", kuri pasidarė labai naudinga liberališkiems oponentams niekinti. Ta "geležėlė" yra komunizmas. Jie šaukia, kad liberalų lyderis Lester B. Pearson gavo Nobelio taikos medalį už palaikymą komunistų pusės. O pastarasis net iš kailio neriasi aiškinamas, kad netiesa. Girdi, komunistai neleidę jo į Jungtinių Tautų sekretoriaus postą, tai kaip gi jis gali būti kaltinamas komunizmu.

Liberalai, iš savo pusės, primeta komunizmą Naujos Demokratijos Partijos lyderiams, kurie gražon neriasi iš keičio teisindamiesi, kad jie yra ne prokomunistai, o didžiausi jų priešai.

Išrodo, kad reacionieriams pavyks nukreipti diskusijas nuo šalies svarbiųjų problemų. Debatai suksis apie tai, kas nieko bendra neturi su realybe. Šalies žmonių reikalai, šalies ekonominė ir tarptautinė padėtis, pasiliks užpakalyje.

"LAISVAJAME PASAULYJE"

Spauda pranešė, kad Calgarije 20 metų amžiaus mergina buvo išvaryta iš apartamento tik už tai, kad ji yra indijonų kilmės. Ji yra prasilavinusi, tarnauja Albertos vyriausybės įstaigoj.

Nevertėtų minėti šį atsitikimą, jeigu jis būtų tik vienas. Tokie atsitikimai labai dažni. Daug kur diskriminuojami žydai, negrai, indijonai ir kiti taip vadinami neeuropiečiai. Vien tik dėl jų rasinės kilmės. Ir nežiūrint to, kad yra įstatymai, kurie neva draudžia diskriminuoti žmones dėl jų religinių įsitikinimų, rasinės kilmės.

Federalė vyriausybė yra priėmusi Teisių Billų, bet ir tas laužomas. Beje, jis neprivailomas provincijoms, jeigu jos laisvu noru nepriima.

NORI VARŽYTI DARBININKUS

Fabrikantai nori uždrausti unijoms panaudoti narinius mokesčius politiniams reikalams. Ypač jie protestuoja prieš naudojimą narinių mokesčių apmokėjimui Naujos Demokratinės Partijos nario duoklių tų narių, kurie nori būti tos partijos nariais. Britų Kolumbijoj net įstatymas pravestas prieš tai.

Bet gi niekas jokiais įstatymais nedraudžia kitoms organizacijoms elgtis su savo pinigais, kaip joms patinka. Pavyzdžiui, nėra įstatymų, kurie varžytų Komercijos Rūmus, kurie pastaruoju laiku užsimojo išplauti kanadiečių smegenis.

Ką unijos gali daryti ir ko negali yra pačių unijistų reikalas. Jie gali uždrausti savo nutarimu, jeigu jie matys reikalą. Kokį reikalą gali turėti valdžia ar kas kitas?

IR TAIKA KOMUNISTINĖ

Vienas reporteris, klausinėdamas vieną Research Institute for Peace pareigūną, pastebėjo, kad instituto pasivadavimas taikos institutu gali būti pagrindu apkaltinti jį esant komunistine organizacija.

Taigi, raudonbaubiams viskas, kas tik gera, yra komunistiška.

Bet žmonėms nereiktų dėl to nusiminti. Svarbu ne tai, kas kokią spalvą pridūda. Reikia žiūrėti tikslo, idėjos. Tai kas, kad žmogus vadinasi antikomunistu, bet siekia žmonėms bloga.

Buvo laikai, kada socialisto vardas daugeliui didelę baimę kėlė. Savo laiku žmones kalino už agitavimą darbininkų organizuoti į unijas. Išnaudotojai ir jų agentai puola viską, kas kenkia jų pelnagrobystel.

PAKLAUS

Kam gyventi tik sau,
Pilvui savo tarnaut:
Valgyt, gerti ir nieko nebotti?
Ateitis juk paklaus,
Ar vertėjo vergaut,
Krauti turtus, tylėt ir vaitoti.

Ateitis mus paklaus,
Ką mes dirbam šiandien,
Ar mes laukiame skaistaus rytojaus:
Kad gimt naujas žmogus,
Kurio darbas išvien
Keistų tvarką ir skriaudų pavojus.

Ateitis mus paklaus
Visos darbo sumos
Dėl labo žmonijos gerovės.
Ir bus gėda visiem,
Kurie dar nežinos,
Dėl ko žmonės kentėjo ir kovės.

Ateitis mus paklaus,
Ar mes norim ar ne,
Kuo mes esam ir būti norėjom.
Gal ne vieną kankina
Nemaloni žinia,
Kad benaudžiai gyventi pradėjom...

Palanta

Ivairiomis Temomis

Didlapiai, kaip kad būtų JAV imperialistų pasamdyti, pradėjo kampaniją prieš Kubą. Nuostabiausia tas, kad liberališka spauda atsiestojo priešakin. Kubos gyvenimą piešia juodžiausiomis spalvomis.

Išrodytų, kad liberalų spauda Kubą naudoja dėl vietinės politikos. Norėdami užduoti smūgį konservatams, kurių valdžia nesiskubina nutraukti prekybą su Kubą, liberalai stengiasi "įrodyti", kad konservatai blogai daro prekiaudami su tokią valdžia, kaip Kastro.

Kokie sunkumai Kuboje bebūtų, jie nėra šios valdžios produktas. Kastro pasakė visai neseniai, kad Batista paliko tiesiog peklą. Šalis buvo baisiausioj padėtyj. O amerikiečiai dabar stengiasi trukdyti Kubai išbristi iš tos peklos.

Pažymėtina ir tas, kad tie reporteriai, kurie dabar neberanda Kuboje prabangos, jos ieško viešbučiuose ir gemblerių salėse, kur prie Batisto buvo viskas "amerikoniška". Dabar viešbučiuose tų ištvirkusių ponų nebėra.

Aną dieną teisingumo ministras, kalbėdamas Toronte, visai nedvejojandiai pastatė bažnyčią pirmon vieton kovoje prieš komunizmą.

"Pirmu ginklu", sakė jis, "yra bažnyčia, per kurią kanadiečiai turi susidaryti dvasinį pagrindą kovojė prieš komunizmą".

Tad visai ne dyval, kad šiandien dvasiškijs, ypač katalikų, daugiausia riksmo ke-

lia prieš komunizmą, prieš pažangą.

Francūzų dešinieji Alžyrijoje tikriausiai laiko save gerais krikščionimis. Veikiausiai jie teisina savo žmogūdiškus darbus gynimu krikščionybėse. Bet tai, ką jie dabar tenai daro, gali būti lyginama su nacių darbais pradžios karo metu.

Jų darbai taipgi labai gražiai nušviečia buržuazinių nacionalistų moralę.

Jungtinių Valstijų "demokratatai" pradėjo tai, ko dar nėra darę nei republikonai. Faktinai, tokio politinio bankruto dar neparodė nei viena buržuazinė demokratinė valdžia visame pasaulyje.

Aną dieną policija suėmė komunistų lyderius, Gus Hall ir Benjamin Davis. Jie suimti už tai, kad jie atsiskako užsiregistruoti save ir visus partijos narius kaip Tarybų Sąjungos agentus.

Daleiskime, kad tokią kvailą politiką vestų Italija, kur komunistų yra du milijonai. Ką gi, būtų didelis darbas tokią registraciją padaryti.

Francijoje taip pat komunistų partijai priklausio šimtai tūkstančių.

Štai liberališkas "perlas". Walteris Gordon, liberalų ekonomistas, rodos gana protingas žmogus, bet aną dieną taip nusikalbėjo, kad ir suprasti jį sunku. Matyti reikalas veda žmogų prie to. Jis statomas į kandidatus, tai reikia kovoti prieš opoziciją visomis priemonėmis.

Jis apkaltino Naują De-

mokratinę partiją, būk ją karštai remia tie, kurie stovi už amerikiečių dominaciją Kanadoje. Supraskit, proamerikoniška partija.

Faktas yra tas, kad prie liberalų ta dominacija daugiausia išago.

Prezidentas Kennedys, kalbėdamas už tai, kad kongresas priimtų jo rekomendacijas dėl ekonominės paramos neišsivysčiusioms šalims, pastebėjo, kad Lotynų Amerikoje vidutinės metinės pajamos vos siekia \$100. Indijoje ir to nėra — vos \$60.

Lotynų Ameriką "globojo" ir dar "tebegloboja" Jungtinių Valstijų korporacijos. Indiją "globojo" Britanija.

Amerikoje daugelio šalių "globoj" buvusios ir tebesančios šalys yra dar sunkesnėj padėtyj.

Taip tai išrodo kapitalistų "globa" faktų šviesoje.

Idomių dalykų iškyla viršun apie vokiečių perbėgimus.

Didlapiai skaičiuodavo, kiek vokiečių perbėgdavo į vakarų pusę. Bet jie niekad neminėdavo, kad daugelis grįždavo, vėl perbėgdavo ir vėl grįždavo. Buvo tokių, kurie pakartojo perbėgimą bent 8 kartus. Už tai, kad buvo labai lengva tai padaryti.

Didlapiai, beje, neminė, kad dabartiniu metu būna perbėgimų iš Vakarų Vokietijos. Tuo tarpu jų būna kasdien. Vienas korespondentas raportuoja, kad po kelis autobusus pabėgėlių iš Vakarų Vokietijos pribūna į Blankenfelde stovyklą. Ir dabar atbėga pastovūs žmonės, gerai apsigalvoję, ką daro.

Tuo pat laiku daug vokiečių bėga iš vakarinio Berlyno į Vakarų Vokietiją.

Maskvoje, Patricės Lumbos universitete, mokėnasi 1,266 studentai iš Afrikos, Azijos ir Lotynų Amerikos. Tai būsimeji laisvę atgaunančių šalių švietėjai ir budavotojai.

Studentai gauna veltui ne tik mokslą, bet ir pragyvenimą. Tai labai kilnus Tarybų Sąjungos užmojis, padėti naujoms šalims.

TRYS MUZIKAI VYKSTA Į TSRS

TORONTO. — Pabaigoj kovo išvyks į Tarybų Sąjungą trys pasižymėję kanadiečiai muzikai dalyvauti tarptautinėje kompeticijoje, kuri įvyks Maskvoje.

Tai celistas Kilburn, pianistas Pannell ir Walter Suskind, konduktorius. Suskindas vadovaus kanadiečių orkestrui, kuris maršrutuos po Tarybų Sąjungą.

Mokslo Klausimais

Inž. A. Orinauskas

(Tąsa)

Televizija burnoje ir... skilvyje

Laboratoriniai eksperimentai jau įrodė, kad televiziją galima taikyti ne tik dantų ligoms diagnostuoti ir gydyti, bet ir įžvelgti kitas gyvo žmogaus kūno ertmes, kurių, atrodo, žmogaus akis niekad nepasiekia.

Pavyzdžiui, norint parodyti grupei specialistų, kas dedasi paciento burnoje, tekstą į ją įkisti televizijos kameros objektyvą ir šviesos šaltinį. Aišku, kad ir labai mažų gabaritų televizinių įrenginių būtų galima stebėti tik vieną burnos pusę, ir tai nepilnai. Dėl sunkiau būtų pažvelgti į žmogaus vidaus organus. Ir vis dėlto, mokslas jau pasiekė tiek, kad šiandien medikai gali dirželti ne tik į gyvo žmogaus burną, bet ir giliau.

Pritaikius spalvotą televiziją, visas būrys medikų gali, pavyzdžiui, stebėti skrandžio opą paciento, kuris sėdi greta jų. Specialistai gali konsultuoti, nustatyti diagnozę, aiškinti ir demonstruoti šio ligonio skrandžio vidaus būklę dešimčiai studentų, kuriems net nebūtina būti toje patalpoje.

Gal tai pasiekama tuo, kad pilietis praryja miniaturinį televizijos siūstuvą, kuris iš skilvio siunčia radijo signalus ir perduoda vaizdus? Anaipol, jokio siūstuvo ryti nereikia. Be to, iki šiol nepavyko sukurti tokių mažų televizijos kamerų.

Pažvelgti į gerklę, skilvį, šlapimo pūslę galima taikant naują techniką — "šviesolaidžius" — vadinamąjį "optinį pluoštą".

Šviesolaidis

Jeigu į apvalaus stiklinio siūlo galą nukreipsime šviesos srautą, tai šviesa eis šiuo siūlu iki priešingo galo. Tie šviesos spinduliai, kurie pa-

Bet greta arklių jau javus veža ir laukų automašinos.

Kaip poetas Pranas Vaičiaitis savo eilėraščiuose apdainavo, "Yra šalis, kur upės teka", tėvynė, kuri pakeitė savo išvaizdą. Naujas gyvenimas atėjo į zanavykų kraštą, išaugo miestai, suklestėjo kolūkiai. Kaime dirba jaunoji karta, baigusi aukštąjį mokslą. Darbo žmonės savo laisvalaikį praleidžia kultūros namuose, dažni svečiai ir miestų teatrai. Kuom dabar gyvename, tas praityje buvo tik svajonė. O šiandien svajonės jau įgyvendinamos.

A. Venckūnas

teks į siūlo galą nestatmenai, susitikę savo kelyje šoninius siūlo paviršius, daug kartų atsispindėję nuo jų, taip pat pasieks priešingą galą. Visi šviesos optikos dėsniai galioja siūlams, kurių skersmuo ne mažesnis kaip 5 mikronai. Jei optinio siūlo skersmuo dar mažesnis, tai pasireiškia šviesos difrakcija, dėl kurios dalis spindulių nukrypsta nuo pirmąsias krypties ir, išėjusi per šonines siūlo sienelės, nenaudingai žūva.

Šviesolaidžių siūlų savybė — jų šviesos laidumas — beveik nesumažėja net esant palyginti dideliame siūlo kreivumui. Gaminant šviesolaidžius siūlus iš sunkiojo flintg laso, kurio šviesos lūžio rodiklis 1,75 - 1,82, ir pritaikius tam tikras priemones šviesos nuostoliams sumažinti dėl atspindžių nuo šoninių siūlo sienelių, galima gauti stiklinius siūlus, kurių šviesos laidumas siekia iki 90 procentų viename metre.

Tačiau vienu siūleliu galima perduoti informaciją tik apie šviesos srautą, krintantį į to siūlelio galą, t. y. vieną vaizdo elementą. Tuo tarpu, televizinis vaizdas, atitinkas, pavyzdžiui, tarybinį standartą, sudarytas maždaug iš 400 tūkstančių elementų. Vadinasi, sudaryti tokio skaičiaus šviesolaidžių siūlelių, sudėtų į vieną tvarką, vieną siūlą, galima juos perduoti televizijos vaizdą. Toks "siūlas" vadinamas dabar "siūlo kabeliu" arba "šviesolaidžiu".

400 tūkstančių stiklinių siūlelių, nors ir labai plonyčių ir susuktų į vieną kabelį, sudarytų gana storą pluoštą, kurį vargu ar būtų galima įsidėti į burną. Tačiau medicininėje praktikoje, norint pažvelgti į to ar kito organo vidų, nėra reikalo ryškumo dėlei vaizdą skaidyti į 400 tūkstančių elementų. Pilnai užtenka 10 - 30 tūkstančių elementų, nes apžiūrėtinas paviršius yra gana nedidelis. Todėl galima pagaminti tokį optinį kabelį, kurį nesunku įvesti į šlapimo pūslę ir net stambiusius kraujotakos indus.

Panaudojus optinį kabelį, problema įžvelgti į burnos vidų išsprendžiama labai lengvai. Stomatologas televizijos ekrane gali matyti ir kitiems parodyti paciento dantį, padidintą iki kumštės didumo. Optinio kabelio gale yra lęšių kompleksas — trumpo fokuso objektyvas. Kitas kabelio galas lengvai jungiamas prie televizinės kameros optinės sistemos. Kabelis padarytas taip,

kad jo galuose išdėstyti optinių siūlelių padėtis yra vienoda ir pastovi, nes tik tai leidžia perduoti optiniu kabeliu tą patį neiškraipytą vaizdą.

Televizija ir mikroskopija

Zinome, kokį vaidmenį medicinoje vaidina mikroskopija. Mikroskopija padėjo gydytojui įžvelgti ligų sukėlėjų-mikrobų gyvenimą, iširti kraujo sudėtį, pažinti organizmo sandarą ir t. t.

Televizija panaudojama ir mikroskopijoje. Dabar stebėtojas gali būti nors ir už devynių sienų nuo stebimojo vaizdo. Ypač tai naudinga stebint, kaip radioaktyvios medžiagos veikia gyvas ląsteles. Vaizdą, kurį anksčiau galėjo stebėti tik vienas asmuo per mikroskopo okuliarą, dabar gali tuo pat laiku matyti daugelis stebėtojų.

Eilė mūsų šalies įstaigų jau sėkmingai naudoja televiziją mikroskopijoje. Tarybinė pramonė tam reikalui serijiniu būdu gamina televizinius mikroprojektorius. Jie skirti televizoriaus ekrane stebėti vaizdai, kuris matomas mikroskope. Toks televizinis mikroprojektorius sudarytas iš pramoninio televizinio įrengimo PTU-2M ir biologinio mikroskopo MBI-1. Jis padidina iki 32.000 kartų. Stebint mikroprojektoriumi, sakysime, paprasčiausią gyvą organizmą — infuzoriją kurpelę, jos vaizdas vos telpa televizoriaus ekrane, o ploniausias plaukelis yra tokio storumo kaip rąstas. Naudojantis televiziniu projektoriumi, stebimąjį daiktą reikia papildomai apšviesti. Tarybiniai konstruktoriai taip sukonstravo šį įrenginį, kad, nepaisant papildomo apšvietimo, mikroskopo stebėjimo lauke sandėjų objektų temperatūra nebūna aukštesnė kaip 45 laipsnių C.

Spalvotoji televizija dar plačiau už juodą - baltą televiziją bus taikoma mikroskopijoje. Įdomu tai, kad panaudojus juodą - baltą televizijos perdavimo kamerą ir spalvotos televizijos televizorių, o stebimą objektą apšvietus ultravioletiniais spinduliais, galima gauti stebimų biologinių objektų vaizdus, nuspalvintus įvairiomis spalvomis. Tai leidžia geriau atskirti stebimus objektus, pavyzdžiui, vėžinio naviko ląsteles nuo sveikų ląstelių. Pats būdas keisti objektų spalvas literatūroje net pavadintas "elektroniniu nudažymu".

WASHINGTON. — Prezidentas Kennedys nori \$4,900,000,000 dėl paramos kitims šalims.

Ta parama esanti tiek pat svarbi, kaip apsiginklavinimas.

Ir Italijoje

Neseniai skaitėm apie spekuliantų bylą Tarybų Lietuvoje. Jų tarpe buvo ir kunigų. Krikdemams labai nepatiko, kad sutonuotus jų draugus truputį "prikirpo". Bet tokių žmonių yra ir kitur. Ir jų taip neapgailėstauja, kaip mūsų šaliai.

Iš Romos praneša, kad teisiamieji keturi kapucinų vienuoliai Mesinoje, Sicilijoje. Jie kaltinami padėjus plėšikams ir žmogžudžiams, kurie per metus nužudė net 17 asmenų. Tarp jų žmogžudžių talkininkų yra vienas vienuolis 80 metų amžiaus. Jie kaltinami padėjus ne tik apilėsti (bauginimais išlupti iš žmonių pinigus), bet ir žudyti juos.

Jie buvo suimti du metai atgal kapucinų vienuolyne Mazzarino, centrinėje Sicilijoje. Be vienuolių, suimti keturi paprasti piliečiai.

Po to, kai jie buvo suimti vasario mėnesį 1960 metais, jie nebuvo išleisti iš kalėjimo Caltanissettoje.

Kaip raportuoja jų darbus tyrinėjęs teisėjas, jie parodė

didelį entuziazmą tarpininkaujant. Jie nunešdavę eks-toršionistų laiškus su reikalavimais pinigų ir padėję "įtikinti" žmones, kad geriau išpildyti reikalavimus. Jie paimdavę pinigus iš žmonių ir perduodavę banditams.

Laike arešto buvo paimta iš vienuolino rašomoji mašinėlė. Tyrinėjant parodė, kad mašinėlė buvo naudojama rašant laiškus su reikalavimais pinigų.

Viena moteris, klausinėjama dar pirmo teismo, pasakojo, kad vienas iš vienuolių, tėvas Carmelo, pats seniausias iš jų, apylinkė žinomas kaip geras pamokslininkas, atėjęs pas ją po to, kai jos vyras buvo žmogžudžių nužudytas už atsisakymą atiduoti jiems pinigus, ir reikalavęs iš jos pinigų. Ji bus pašaukta į teismą kaip liudininkė.

Vienuoliai teisinasi, kad jie tai darė verčiami. Jiems buvo grąžinama nužudymu. Buvę net pasikėsinimų. Vyriausių jų persekiotojų buvęs sodininkas, kuris kalėjime pasikoręs.

Tragiškai žuvus auto mašinos nelaimėje

Bronei Garnelienei

Reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą velionės vyrui Petru Garneliui ir dukrai Mildred. Taipgi linkime Petru, kuris liko sunkiai sužeistas, kuo greičiausiai ir visiškai pasveikti.

T. ir M. Janušiai V. ir O. Verbylai
A. ir N. Matiukai K. ir O. Kielai
J. ir J. Vilkėliai J. ir A. Brakniai

Montreal, Que.

Minime dyiejų metų liūdną sukaktį nuo mirties

Viktoro Masio

Mirusio kovo 24 d., 1960 metais

Su gailėsčiu ir pagarba minime mūsų brangų, mylimą ir mus mylėjusį vyrą ir šeimos tėvą, bendrų idėjų draugą.

Valerija Masienė
Sūnūs, Dukterys, Marčios, Zentai
ir Anūkai

Weston, Ont.

Tragiškai žuvus auto mašinos nelaimėje

Bronei Garnelienei

Reiškiame giliausią užuojautą jos vyrui Petru Garneliui, kuris ir pats sunkiai sužeistas ir randasi ligoninėje, taipgi dukrai Mildred.

M.L. Sūnų ir Dukterų Pašp. Dr-Jos
Valdyba

Montreal, Que.

Maisto Virškinimo Reikšmė

Maisto reikšmė

Žmogus kasdien valgo. Nevalgydamas keletą savaičių, jis miršta. Kokia gi maisto reikšmė? Kodėl žmogus negali be jo gyventi?

I organizmą patenkančios maisto medžiagos panaudojamos naujoms ląstelėms gaminti ir pakeisti nuolat žūvančioms (odos epitelio ląstelėms, raudoniesiems kraujo kūneliams ir t. t.).

Organiniai junginiai, sudarę ląstelėse iš patekusių organizmą maisto medžiagų, gyvybės procesų metu suyra. Tuo metu išsiskiria slypinti juose energija, kuri naudojama organų darbu ir kūnui šildyti.

Tuo būdu, maisto reikšmė yra ta, kad jis yra statybinė medžiaga organizmui ir energijos šaltinis organizmo gyvybinei veiklai.

Mityba, kaip ir kvėpavimo procesas, palaiko organizmo ryšius tarp organizmo ir supančios jį aplinkos. Žmogaus kūnas tegali būti sudarytas tik iš cheminių elementų, kuriuos jis gauna su maistu iš išorės aplinkos. Tik iš maisto organizmas gauna būtiną gyvybinei veiklai energiją. Kita vertus, gamindamas sau maistą, žmogus žymiai keičia aplinką: pakeičia dirvos sudėtį, suaria stepes, sukuria naujas augalų rūšis ir užsėja su jomis didžiulius plotus, išnaikina vienus gyvulius, o išveda naujas kitų gyvulių veisles ir t. t.

I žmogaus kūno sudėtyje įeina organiniai (baltymai, riebalai ir angliavandeniai) ir neorganiniai junginiai (mi-

neralinės druskos ir vanduo). Šių medžiagų turi būti ir maiste.

Cheminių maisto produktų sudėtis

Nagrinėjant cheminę maisto produktų sudėtį, galima nustatyti, kad beveik kiekviename jų yra visos reikalingos organizmui medžiagos, tik labai įvairiais kiekiais.

Augalinės kilmės produktai savo sudėtyje turi labai daug angliavandenių ir, bendrąja taisykle, mažai baltymų. Augalinis maistas daugiausia laikomas angliavandenių maistu.

Gyvulinės kilmės produktuose arba visai nėra angliavandenių, arba jų yra labai nedaug. Bet juose yra palyginti daug baltymų. Gyvulinės kilmės maistas daugiausia laikomas baltyminiu maistu.

Riebalai nemažais kiekiais būna kai kuriuose augalinės ir gyvulinės kilmės produktuose.

Vandens ir mineralinių druskų kiekis įvairiuose produktuose labai nevienodas.

Pagrindiniai baltymų tiekėjai mūsų organizmui yra įvairūs mėsos, žuvis, pieno produktai ir kiaušiniai. Ypač vertingas produktas yra pienas. Tiesa, jis turi tik 3,5 procentus baltymų. Tačiau žmogus, išgėręs litrą pieno, suteikia organizmui apie trečdajį paros baltymų normos.

Iš augalinių produktų daug baltymų turi ankštinių šeimos augalų sėklos. Tačiau augalinis maistas žymiai lė-

čiau virškinamas negu gyvulinis.

Angliavandenių žmogus gauna su duona, kruopomis, bulvėmis, cukrumi.

Riebalų organizmas gauna iš augalinio aliejaus ir sviesto, taukų bei tokių produktų, kaip mėsa, sūris, kiaušiniai.

Virškinimo reikšmė

Virškinamajame trakte maisto medžiagos — baltymai, riebalai, angliavandeniai — pakinta fiziškai ir chemiškai.

Fiziniai maisto pakitimai — tai ji sudarančių medžiagų smulkinimas ir tirpinimas.

Cheminiai maisto pakitimai — tai sudėtingų organinių junginių skilimas į paprastus. Šie procesai vyksta veikiant fermentams.

Fermentai dažnai yra vadinami organiniais katalizatoriais. Cheminių reakcijų metu jie patys nekinta, bet tas reakcijas labai pagreitina. Kiekvienas fermentas pagreitina tik vieną kurią nors reakciją. Fermentai veikia tik esant tam tikrai temperatūrai. Palankiausia jų veikimui temperatūra yra 37-38 laipsniai Celsijaus. Su šiomis fermentų savybėmis galima susipažinti darant bandymus su seilėmis.

I vieną mėgintuvėlį įpilame 2-3 kub. cm silpnų krakmolo klijų, o į kitą įdedame ploną gabalėlį virto kiaušinio baltymo. Į abu mėgintuvėlius įpilame po 2-3 kub. cm seilių prieš tai jas praskiedę tokiu pat kiekiu vandens ir perfiltravę per vatą. Mėgintuvėlius įstatome į indą su vandeniu, pašildytu iki 37-38 laipsnių Celsijaus.

Po 15-20 minučių pastebė-

sime, kad drumsti krakmolo klijai virto skaidriu skysčiu. Pridėjus jodo, šis skystis mėlynai nebeusidažo. Tai yra dėl to, kad krakmolas, seilių fermento veikiamas, virto cukrumi. Baltymas nepakito, nes seilių fermentas jo neveikia.

Paimkime dar du mėgintuvėlius su krakmolo klijais ir seilėmis. Vieną jų įstatykime į dubinėlį su sniegu, o kitą — į indą su vandeniu, pašildytu iki 80-90 laipsnių Celsijaus. Ir viename, ir kitame mėgintuvėlyje krakmolas liks nepakitęs. Esant žemai arba gana aukštai temperatūrai, seilių fermentas būna neveiklus.

Kisdamos fiziškai ir chemiškai, netirpstančios vandenyje maisto medžiagos suskyla į paprastus organinius junginius, kurie tirpsta vandenyje. Susidarę tirpalai susisuria į kraują bei limfą, kurie juos nuneša ląstelėms.

Vadinasi, virškinimo reikšmė yra ta, kad sudėtingos organinės medžiagos pavertimos paprastomis, kurios tirpsta ir gali prasiskverbti per žarnų bei kraujagyslių sienelės ir per ląstelių plėves.

Ir raumenys, ir plaučiai, ir širdis, ir smegenys, ir kiekvienas kitas organas auga, vystosi ir atlieka savo funkcijas tik tada, kai jo ląstelės nuolat gauna maisto medžiagų. Todėl organiz-

me nėra organo, kuris nepriklaustytų nuo virškinamosios sistemos darbo.

(“Žmogaus Anatomija ir Fiziologija”)

APIE VISKĄ

HAVANA. — Premjeras Fidelis Kastro ragino jaunus kubiečius įsivinti komunistines idėjas ir būti revoliucionieriais iš įsitikinimo. Kuba kada nors bus komunistinė, sakė jis.

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga pasirašė plačią kultūrinio apsikeitimo sutartį.

Nauja sutartis yra daug platesnė, negu išsibagusi.

WASHINGTON. — Jungtinėse Valstijose labai padidėjo nusikaltėlių skaičius.

1961 metais buvo 25.000.000 nusikaltimų, kuriuos papildė jaunuoliai nuo 10 iki 17 metų amžiaus.

ISTAMBULAS. — Turkijos parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo draudžiama kritikuoti valdžią, o ypač militarinę juntą, prieš 17 mėnesių nuvertusią Menderes režimą.

LONDON. — Britanija teisina Jungtinių Valstijų kišimąsi į Vietnamo vidutinį karą.

Del Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTO: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Kanados televizija pradės rodyti antradieniais filmą iš Kanados istorijos nuo 1936 iki 1946 metų, vyriausiai

apie Kanados rolę praėjusiam kare. Tarp kitko bus parodyta kanadiečių aktyvumas Špitzbergeno, Sicilijos,

Italijos, Normandij ir Vokietijos invazijose. Filmas eis apie 13 savaičių po pusę valandos antradieniais.

Torontiečių Kronika

Mirė M. Danielienė

Praėjusią savaitę buvo palaidota M. Danielienė, sulaukusi 74 metų amžiaus. Jos vyras yra miręs seniau. Neseniai mirė ir vienas jos sūnus.

Danielius buvo vienas iš senesniųjų Toronto lietuvių, pirmas statybos konstruktorius, taipgi stambus parapijos šulas.

Susirgo

Susirgo Petras Mildažis. Daktaro priežiūroje gydosi namie.

Pavykęs parengimas

Jaunosios kartos klubas, vadinamas Club 160, praėjusį šeštadienį turėjo labai gyvą ir linksmą parengimą. Dalyvavusieji smagiai praleido laiką ir draugiškai pasišnekučiavo bei pasivažiavo.

Priešvedybinė puota

Pereitą sekmadienį, Lietuvos salėje, įvyko priešvedybinė puota (šiaur party) Ed. Barnet - Bernatavičiaus ir jo sužieduotinės pagerbimui. Eddie Bernatavičius yra jaunesnysis Bernatavičių sūnus, pirmiau su tėvais galimai darbavęsis lietuvių pažangiam judėjime.

Rep.

Palaiykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSĖ

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus
galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Sūnų ir Dukterų Draugijos
50 Metų Sukaktuvių

Paminėjimas

Šeštadienį, Balandžio 7 Dieną
160 Claremont St.

RUOSIA TORONTO KUOPA

Bus įdomi programa: veikėjai nušvies draugijos nuveiktus darbus, dalyvaujantieji bus pavaišinti skania vakariene, bus ir užsigėrimų, o ant galo dar ir pasilinksminimas prie geros muzikos.

Visi Toronto ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.

Pradžia 6.30 val. vakaro Išanga \$2.00

Iš Saulėtos Floridos

Palikusi žiemą Toronte, pasiekiau šiltą kraštą 2 val. 35 min. po piet. Mane čia draugiškai pasitiko draugė Radvilienė, draugas Balčiūnas ir Viktorė, ir daugiau draugų, kurie laukė su vaišėmis.

Pabuvojęs, pasimaudžius Worth ežere, sumaniau nuvažiuoti į Miami pas draugus Šimkus, kurie draugiškai priėmė. Vasario 18 dieną draugas Šimkus susodinęs į savo naują mašiną 3 kanadietes ir savo žmonelę nuvežė į pikniką, kurį rengė LLD 75 kuopa. Piknikas buvo rengiamas sukėlimui pinigų dėl

pastatymo paminklo Leonui Prūseikai.

Pasakysiu, pikniko vieta labai graži. Žmonių buvo daug. Seimininkės pavaišino skaniais pietumis. Buvo malonu susitikti su pažįstamais iš Čikagos ir susipažinti su naujais. Susipažinau su Paukštie, labai malonia drauge, kuri darbuojasi dėl Liaudies Balso.

Buvo pakviestas draugas V. Andrulis pakalbėti. Jis apibūdino draugo L. Prūseikos pasišventimą dėl darbininkų klasės atiduodamas jai visą savo gyvenimą. Ir mirdamas prašęs draugų veikti dėl darbininkų labo.

Pavakary pradėjom skirstytis į namus.

Malonu buvo pasisvečiuoti su drauge Alėliūniene ir drauge Skurdeliene.

Ačiū visoms draugėms ir draugams, o draugui Šimkui už pavažinėjimą. Širdingai ačiū visiems.

H. Dabravolskienė

Borašėnai ir Benamiai

Buvo pranešta Liaudies Balse, kad Jungtinės Valstijos turės išleisti 50 milijonų dolerių dėl pralavinimo bemokslų.

Tokiame mieste, kaip New Yorkas, vienas iš 10 yra bemokslis.

Kaip prezidentas Kennedis sakė, Tarybų Sąjunga pralenkė Ameriką. Tenai

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

prieš 60 metų buvo 69 procentai bemokslų, o dabar nėra visai.

Ontarijos visuomenės gerbūvio departamentas pranešė, kad išdavė 5,000 benamių vaikų. Tai esąs rekordas Kanados istorijoje.

Bet tuom pat laiku pastebėjo, kad dar yra išdavimui 10,000 benamių vaikų.

A. X.

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
krikštu! Jei pakrikštytą žydą ar žydelkaitę ir nužudys, tai bent "dūšia" bus išganyta".

šlykštu!

— L. Jonikas

Lysk, lysk!

Smetonininkas B. Raila parašė poros špaltų rašinį smetonininkų organui Clevelande, puolant A. Šalčių, "Vienybę" ir kitus visus, kurie stoja už kultūrinį bendradarbiavimą su Lietuva. Savo "mokslišką" straipsnį Raila baigia taip:

"Aš nebeturiu daugiau žodžių. Šį kartą laikas man įsiti į pogrindį".

Gerai padarysi, p. Raila, jei įlysi į kokią olą ir daugiau viešumon nepasirodysi. Būk, gyvenk su šeškais ar skunkėmis, gal jie tave ten priims ir supras.

— Laisvė

PARYŽIUS. — Pasirašius paliaubų sutartį, Francija tuojau paleido iš kalėjimo musulmonų lyderius, kurie buvo laikomi Francijoje dėl darbininkų labo.

Tarp paleistųjų yra Ben Bella, Alžyrijos sukilėlių vicepremjeras. Orlaiviu jis buvo tuoj išvežtas į Genevą. Iš ten skrisiąs į Moroką, kur susitiks su kitais Alžyrijos musulmonų lyderiais.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiam naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuojamas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Japonija Ragina Uždrausti A-Sproginius

TOKIJO. — Japonijos parlamento žemesnieji rūmai vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurioje atominės šalys raginamos be atidėliojimų susitarti, kad būtų uždrausti branduoliniai sprogdinimai.

Japonijos žmonės žino ką reiškia atominių bombų sprogdinimai. Jiems teko ragauti atominių bombų dūmų baigiantis antrajam pasauliniam karui, kai JAV jas užmetė ant Japonijos miestų.

Prie to, daug japonų nukentėjo ir nuo amerikiečių darytų bandymų.

JAV Rems ir Už Save Labiau Pasiturinčias

WASHINGTON. — Gynbos sekretorius McNamara sako, kad Jungtinės Valstijos rems Vakarų Europos šalis, nežiūrint, kad jos ir pasirodytų labiau pasiturinčios už Ameriką; daugiausia duos militarinės paramos, nes tai reikalinga užkirtimui kelio komunizmo įtakai.

Šiomet, tokioms šalims, kaip Vakarų Vokietija, Francija, Belgija ir kitoms, Amerika duos pusantrą bilijono dolerių, kurių žymi dalis bus militariniams reikalams.

TOKIJO. — Japonijos parlamentas priėmė rezoliuciją, kad būtų jai gražintos salos, prarastos antrojo pasaulinio karo metu, kurias šiuo metu valdo Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga.

Visu pirma, girdi, turi gražinti Tarybų Sąjunga Habomai ir Shikotan, o JAV Boin ir Ryukyu. Vėliau reikalaujanti ir kitų salų.